

วารสารพุทธศาสนศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Journal of Buddhist Studies Chulalongkorn University

ISSN 0858-8325 © ปีที่ ๒๑ ฉบับที่ ๑ มกราคม-เมษายน ๒๕๕๗

บทบรรณาธิการ

“มโนทุจริต” จะจุดประชาธิปไตยไทยลงเหว

ระบอบการปกครองทุกระบอบอาจเป็นระบอบที่ดีที่สุดหรือเลวที่สุดก็ได้เมื่อได้นำมาปฏิบัติจริง เพราะระบอบนั้นเป็นเพียงรูปแบบ หากเนื้อหาดี รูปแบบก็นำไปสู่ผลที่ดี หากเนื้อหาไม่ดี รูปแบบก็นำไปสู่ผลที่ไม่ดีได้ เช่น ระบอบเผด็จการ หากผู้นำดี ก็นำประเทศไปสู่ความเจริญได้รวดเร็ว ในทางตรงกันข้าม หากผู้นำไม่ดี ก็นำประเทศไปสู่ความหายนะได้รวดเร็วเช่นกัน ที่เป็นเช่นนี้ เพราะเผด็จการเป็นระบอบการปกครองที่โดยรูปแบบแล้ว ผู้นำมีอำนาจเด็ดขาดสามารถสั่งการได้ทันที ความเจริญหรือหายนะจึงขึ้นกับปัญหาความสามารถและคุณธรรมของผู้นำ ประเทศสาธารณรัฐเกาหลี (เกาหลีใต้) สมัยประธานาธิบดีปักจุงฮี และประเทศไทยสมัยจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ ต่างก็ใช้ระบอบการปกครองแบบเผด็จการ แต่เกาหลีใต้ก้าวหน้าจนกลายเป็นประเทศที่เจริญในภาคอุตสาหกรรมมาจนทุกวันนี้ ส่วนประเทศไทยนั้น แม้รัฐบาลมีจุดประสงค์ในการพัฒนาแบบเดียวกับเกาหลีใต้ และสนับสนุนด้านวิศวกรรมเป็นอย่างมาก แต่ประเทศไทยก็ยังไม่พัฒนาเป็นประเทศอุตสาหกรรมได้

ซ้ำร้ายกว่านั้น แทนที่ประเทศไทยจะได้เป็นประเทศเจ้าของเทคโนโลยีอย่างที่เราวางแผนไว้ กลับตกต่ำลงจนเป็นประเทศที่เน้นแต่บริโภคสิ่งที่เป็นอย่างอยู่ในปัจจุบัน

ประชาธิปไตยเป็นระบอบการปกครองที่แม้ว่าการตัดสินใจจะทำโดยเร็วไม่ได้ เพราะไม่ใช่ระบอบที่ผู้นำมีอำนาจเด็ดขาด และเป็นระบอบที่มีฝ่ายค้าน มีการถ่วงดุลอำนาจ ทำให้การตัดสินใจช้า คือ จะตัดสินใจเลือกเฉพาะทางที่รวดเร็วแต่มีความเสี่ยงไม่ได้ รูปแบบดังกล่าวแม้จะทำให้ประเทศเจริญช้า แต่ก็ลดความเสี่ยงที่เกิดจากการตัดสินใจโดยคนคนเดียวหรือโดยอำนาจเด็ดขาดได้ ประชาธิปไตยจึงเป็นระบอบการปกครองที่ดีที่สุดในความหมายนี้

การปกครองระบอบประชาธิปไตย แม้เป็นระบอบที่ดี ก็มีทั้งส่วนที่เป็นรูปแบบและเนื้อหาแยกเช่นเดียวกับระบอบการปกครองอื่นๆ ประเทศที่เป็นประชาธิปไตยด้วยกัน หากประเทศใดมีเนื้อหาดี ประเทศนั้นก็เจริญ หากประเทศใดมีเนื้อหาไม่ดี ก็ตกต่ำลง โดยที่รูปแบบไม่อาจช่วยหรือบันดาลให้เนื้อหาที่ไม่ดีเปลี่ยนกลับมากลายเป็นดีไปได้

เพราะรูปแบบกำหนดแต่แนวทางและวิธีการ ไม่ได้กำหนดคุณธรรมซึ่งอยู่ในส่วนของเนื้อหา ประชาธิปไตยของประเทศไทยตั้งแต่ต้นจนถึงปัจจุบันมีรูปแบบเหมือนเดิม แต่ประเทศกลับตกต่ำลงเรื่อยๆ ในทุกด้านเพราะเนื้อหาภายในเต็มไปด้วยการคอร์รัปชัน เห็นผลประโยชน์ส่วนตัวว่าเหนือกว่าประโยชน์ของประเทศ เห็นแก่เงิน คือ เห็นว่าทรัพย์สินเงินทองสำคัญกว่าความดี ทำลายทรัพยากร เป็นหนี้ต่างประเทศ ไม่เป็นที่ยอมรับของต่างประเทศ การศึกษาของประเทศก็มีอันดับตกต่ำลงเรื่อยๆ จนแม้ประเทศในอาเซียนด้วยกันก็ยิ่งดูหมิ่นเหยียดหยามจนเกิดสำนวนว่า “Don’t Thai to me.”

ประชาธิปไตยจุดให้ประเทศไทยในปัจจุบันวิ่งลงเหวลึกไปเรื่อยๆ สาเหตุสำคัญเนื่องจากผู้นำทางการเมืองไม่ว่าจะเป็นฝ่ายรัฐบาลทุกยุคทุกสมัยหรือคนในสังคม ต่างก็มีมโนทุจริต ทั้งแบบไม่รู้ตัวว่ามี และแบบรู้ตัวแต่ยินดีเพราะได้ผลประโยชน์

พระพุทธศาสนากำหนดเนื้อหาของ การปกครองไว้แก่ผู้นำทุกระดับ ไม่ว่าจะเป็นผู้นำในระบบการเมือง ผู้นำด้านระบบราชการ หรือระบบใดๆ ที่ผู้นำหรือผู้ปกครองได้สร้างไว้ ว่าผู้นำต้องปกครองเพราะเห็นแก่ความสุขของประชาชนเป็นที่ตั้ง ต้องไม่เห็นแก่ผลประโยชน์ส่วนตนและพวกพ้อง ต้องเป็นผู้สละความสุขของตนเพื่อบำบัดทุกข์บำรุงสุขแก่ประชาชน ต้องตั้งอยู่ในศีลในธรรม ไม่เป็นที่เคลือบแคลงสงสัยว่าจะเป็นคนไม่ดี จะลอบทำการที่ไม่ดี ลักษณะเช่นนี้ปรากฏชัดในหลักทศพิธราชธรรม เนื่องจากรัฐบาลของประเทศไทยปกครองด้วยระบอบประชาธิปไตยมาอย่างต่อเนื่อง ทุกรัฐบาลที่ผ่านมามีตั้งแต่ผู้นำการเมืองตลอดจนถึงข้าราชการส่วนมากซึ่งจัดอยู่ในส่วนเนื้อหาของการปกครองมิได้มีมโนสุจริตในการปกครองแม้แต่น้อย ตรงข้ามกลับมีแต่มโนทุจริต

นักการเมืองทุกยุคทุกสมัยรวมทั้งข้าราชการที่คอร์รัปชันได้ทำให้ทรศนะของประชาชนเกี่ยวแก่การ-

คอร์รัปชันเปลี่ยนไปเพราะประชาชนบังเกิดความเคยชินแรกๆ ก็เห็นคอร์รัปชันเป็นเรื่องธรรมดา แต่ปัจจุบันเริ่มเห็นว่า หากมีโอกาสก็ควรคอร์รัปชัน การแก้ปัญหาคอร์รัปชันจึงเป็นเพียงนโยบายที่พูดให้ดูดี แต่ไม่ปฏิบัติเพราะขัดกับความคิดและการกระทำของตน

นักการเมืองและข้าราชการที่เป็นผู้ปกครองทุกระดับ ส่วนมากไม่อุทิศตนทำหน้าที่และทำงานเพื่อประชาชน นักการเมืองไม่มีความจริงใจที่จะช่วยเหลือประชาชนที่ด้อยโอกาส ตกทุกข์ได้ยาก หากไม่มีผลประโยชน์ตอบแทน ผลประโยชน์ดังกล่าว ได้แก่ ส่วนที่ได้โดยตรงจากการคอร์รัปชันและส่วนที่ย้อนกลับมาเป็นเสียงในการเลือกตั้ง นักการเมืองจึงไม่ทำโครงการช่วยเหลือประชาชนอย่างจริงจัง หรือทำอย่างเสียไม่ได้ เช่น การดูแลเด็ก สตรี คนชรา ซึ่งยังคงอยู่ในสภาพที่เรียกว่าอนาถ การลงทุนทางการแพทย์และการสาธารณสุขเพื่อรักษาความเจ็บป่วยของประชาชนก็แทบไม่ได้ทำ เช่น มีนโยบายรักษาพยาบาลตามโครงการประกันสุขภาพแบบให้เปล่า แต่กลับไม่ได้จัดงบประมาณให้โรงพยาบาลตามส่วนและไม่เพิ่มจำนวนโรงพยาบาลและบุคลากรให้เพียงพอกับจำนวนคนไข้ ผลคือ การแพทย์และการสาธารณสุขของประเทศไทยเกิดปัญหามากยิ่งขึ้น แต่ละโรงพยาบาลมีข้อจำกัดเรื่องการจ่ายยา จ่ายให้คนไข้ได้เฉพาะยาที่อยู่ในบัญชียาหลัก หากคนไข้ต้องการใช้ยานอกบัญชียาซึ่งมีราคาแพง ก็ต้องจ่ายเงินเอง หรือหากไม่สามารถจ่ายค่ายาราคาแพงเองได้ ก็ต้องตายไปในที่สุด เมื่อสังคมเรียกร้องให้รัฐเพิ่มงบประมาณการรักษาพยาบาลเฉลี่ยต่อหัวของประชาชน นักการเมืองก็อ้างว่าควรส่งเสริมสุขภาพอนามัยซึ่งเป็นสาเหตุมากกว่าเพิ่มงบประมาณการรักษาความเจ็บป่วยอันเป็นปลายเหตุ ครั้นเมื่อสังคมเรียกร้องให้เพิ่มงบประมาณด้านส่งเสริมสุขภาพอนามัย นักการเมืองก็อ้างว่าประชาชนมีสุขภาพไม่ดีเพราะภาวะมลพิษ ต้องแก้เรื่องมลภาวะ ต้องแก้ปัญหาธรรมชาติ และการใช้ทรัพยากร ในที่สุด นักการเมืองก็ไม่ได้แก้ปัญหา

อะไรเลย ฝ่ายการเมืองก็มีแต่นโยบาย ไม่มีการปฏิบัติ เป็นพวกดีแต่พูดเพื่อให้ได้เสียงในการเลือกตั้งมาโดยตลอด ไม่ว่าพรรคการเมืองใดขึ้นมาเป็นรัฐบาล ก็ใช้ประชาชนเป็นเครื่องมือในการหาเสียงและรักษาสถานะเสียงของตนทั้งนั้น มุ่งแสวงหาแต่ผลประโยชน์ด้วยการกู้เงิน นอกจากไม่ได้มุ่งแก้ปัญหาแล้ว ยังมักทิ้งปัญหาไว้ ครั้นเมื่อนักการเมืองได้รับการเลือกตั้ง ก็มุ่งแต่ “เล่นการเมือง” คือถกเถียงโต้แย้ง โจมตีกันไปมา แย่งตำแหน่ง แย่งผลประโยชน์ หาช่องทางได้เปรียบฝ่ายตรงข้าม ชื้อผู้แทนราษฎรพรรคอื่นเพื่อทำลายพรรคนั้นและเพื่อให้พรรคของตนมีเสียงข้างมากในเวลารวดเร็ว ขาดตำแหน่งแก่ราชการ ฯลฯ สังคมของนักการเมืองบ้านเราจึงเต็มไปด้วยการคดโกง การหลอกลวงปลิ้นปล้อน บั่นน้ำเป็นตัว การหาพรรคพวก การประจบสอพลอ การวิ่งเต้น การตอรองผลประโยชน์ การสร้างโครงการใหญ่และกู้เงินเพื่อมาคอร์รัปชัน เพราะทำให้ได้ผลประโยชน์มากกว่าการโกงกินงบประมาณแผ่นดิน จนนักการเมืองและผู้ปกครองไม่มีเวลาศึกษาและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นแก่ประชาชน ทั้งนี้เพราะตกอยู่ในสภาพสังคมการเมืองที่มีแต่การสู้และการทำลาย การเอาชนะ ไม่มีผู้ใดนึกถึงความถูกต้องเป็นธรรม ใครชนะก็มีคนเข้ามาเป็นพวก มาเกาะกินหาประโยชน์ แม้แต่หัวหน้าพรรคการเมืองบางพรรคยังพูดว่า “ไม่ได้เป็นรัฐบาลมันอดอยากปากแห้ง” การเอาชนะกันด้วยเครื่องมือทุกชนิดทั้งการโฆษณาชวนเชื่อ การประจาน การปั้นเรื่อง การออกกฎหมายและใช้กฎหมายเพื่อเอื้อประโยชน์แก่ฝ่ายตน การข่มขู่และกดขี่ข้าราชการ การโยกย้ายข้าราชการโดยไม่เป็นธรรม การทำลายโครงสร้างระบบราชการที่มุ่งต้านการทุจริตของนักการเมืองซึ่งเป็นผู้ปกครอง การใช้งบประมาณเป็นเครื่องมือทำลายหน่วยงานที่ไม่ร่วมมือหรือแสดงความเห็นคัดค้าน เหล่านี้ล้วนเป็นเรื่องมโนทุจริตทั้งสิ้น แม้ว่าจะทำในรูปแบบการปกครองระบอบประชาธิปไตยและมีระเบียบรองรับก็ตาม มโนทุจริตทำให้นักการเมืองไม่ทำหน้าที่เพื่อประชาชน ในทางกลับกัน พร้อมจะทำเรื่อง

ทุจริตทั้งหลายด้วยโลภะ ด้วยโทสะ ด้วยโมหะ และด้วยความเกลียดชัง เป็นการเมืองเพื่อตัวนักการเมืองเองมิใช่เพื่อประชาชน เป็นการปกครองเพื่อประโยชน์ของตนมิใช่เพื่อผลอันเป็นความสุขอย่างแท้จริงของประชาชน คิดถึงเรื่องการเมืองและผลประโยชน์ของนักการเมืองด้วยตัวเอง มากกว่าคิดถึงประชาชน นักการเมืองเหล่านี้ หากพ้นการเลือกตั้งเมื่อไร ความชั่วก็จะถูกขุดออกมาเพราะหมดอำนาจลง จึงต้องพยายามทุกหนทางเพื่อรักษาอำนาจทางการเมืองไว้ให้คงอยู่ตลอดไป ให้ได้เลือกตั้งกลับมาทุกสมัย

ถ้าผู้ปกครองมีมโนสุจริต โครงการทั้งหลายจักต้องเป็นโครงการที่ทำเพื่อประชาชนอย่างแท้จริง ไม่ใช่ใช้ประชาชนเป็นข้ออ้างหรือเป็นเครื่องมือทางการเมืองเพื่อผลประโยชน์ของตน การกระทำที่สุจริตนั้น ต้องคิดอย่างตรงไปตรงมา ถูกต้อง เป็นไปได้ ชอบด้วยกฎหมาย มีวิธีจัดการเป็นขั้นตอน และดำเนินโครงการด้วยความโปร่งใส มีประสิทธิภาพ ในทางตรงกันข้าม โครงการที่คิดและทำด้วยมโนทุจริต คิดแต่ผลประโยชน์ฝ่ายตน ปิดบังซ่อนเร้น ความชั่วจนกว่าจะเกิดปัญหาขึ้นมา ดังที่เกิดกับโครงการประชานิยมตลอดจนโครงการทั้งหลายในปัจจุบันซึ่งมีเพียงประโยชน์ส่วนน้อยบังเกิดแก่ประชาชน แต่ผลประโยชน์ส่วนใหญ่ตกแก่นักการเมืองและพรรคพวก

มาตรฐานเรื่องมโนสุจริตของนักการเมืองและผู้ปกครองทุกระดับนั้น ต้องเป็นมาตรฐานขั้นสูง คือขั้นศีลธรรม นักการเมืองต้องควบคุมตนเองจากภายในให้อยู่ในศีลในธรรมและใช้ธรรมะในการปกครอง มิใช่ใช้มาตรฐานขั้นต่ำของสังคม คือเพียงไม่ทำผิดกฎหมาย หรือทำตามกฎหมายแต่แฝงไว้ด้วยเจตนาทุจริต ทั้งนี้เพราะนักการเมืองเป็นผู้นำและปกครองผู้อื่น จึงต้องดูแลประเทศชาติ ต้องเป็นคนทีประชาชนนับถือได้ ไว้วางใจได้ เป็นตัวอย่างแก่ประชาชนได้ เป็นผู้เสียสละ และอุทิศตนเพื่อประโยชน์ของทุกหมู่เหล่าอย่างยุติธรรม แต่ทว่าแม้เพียงมาตรฐานขั้นต่ำ

นักการเมืองไทยก็ปฏิบัติไม่ได้ นักการเมืองไทยส่วนมากต่ำกว่ามาตรฐานขั้นต่ำ การที่ต้องมีหน่วยงานอย่างคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามทุจริตแห่งชาติ ย่อมแสดงให้เห็นว่า นักการเมืองยังมีจิตใจและพฤติกรรมต่ำกว่ามาตรฐานขั้นต่ำดังกล่าว ดังนั้น นักการเมืองจึงไม่ได้ดีไปกว่าประชาชนทั่วไป และไม่สมควรเป็นผู้ปกครอง

ประชาธิปไตยที่ไม่ประกอบด้วย “เนื้อหา” คือ “คุณภาพของการปกครอง” และ “คุณภาพคนที่อยู่ในระบอบการปกครอง” ย่อมเป็นประชาธิปไตยที่ว่างเปล่าเมื่อผู้ปกครองเป็นผู้มีมโนทุจริต ย่อมบรรจุกุศลทุจริตและใช้ความทุจริตแห่งจิตใจของตนลงเป็นวาจาไว้ และกระทำภายใต้กรอบหรือ “รูปแบบ” ประชาธิปไตย กลายเป็นประชาธิปไตยที่ประกอบไปด้วยความทุจริตต่างๆ อันจะนำชาติและประชาชนให้ตกต่ำและลงเหวไปในที่สุด แม้มีฝ่ายค้าน ก็ทำงานไม่ลู่จะได้ผล เพราะค่านิยมแบบเล่นการเมืองมากกว่าค่านิยมแบบซุกซุนความจริง ประชาธิปไตยของไทยจึงเป็นเพียงรูปแบบ และเต็มไปด้วยการ “เล่น” การเมือง และเป็นเช่นนี้มาตั้งแต่ต้นจนถึงปัจจุบัน ประชาธิปไตยที่ประกอบด้วยมโนทุจริต ทำให้นโยบายและคำพูดของรัฐบาลเป็นเพียงคำพูดลอยๆ ทำไม่ได้ และหลอกลวงประชาชนไปวันหนึ่งๆ ถือเป็นเรื่องทุจริต ซ้ำยังเพียวให้ร้ายป้ายสี โทษฝ่ายตรงข้าม โทษสถานการณ์โลก โทษอะไรๆ ที่โทษได้ทุกอย่าง เว้นแต่โทษตัวเอง ส่วนนโยบายของรัฐบาล ก็ไม่ได้ทำอะไรจริงจัง และทำแล้วเกิดผลเสียหากแก่ประเทศเพราะทุจริตทั้งหมดนี้ทำให้รัฐบาลในฐานะผู้ปกครองขาดความ “จริงจัง” ขาดสำนึกว่าตนมีหน้าที่ต่อชาติและประชาชน ขาดความรับผิดชอบ ความรอบคอบ และความเป็นธรรม หากใจของผู้ปกครองมีแต่ “เล่น” และ “เล่นทุจริต” ก็ไม่มีใจ “จริง” ที่จะทำงานอย่าง “สุจริต” ประชาธิปไตยแบบนี้ไม่มีวันจะทำให้ประเทศไทยเจริญ และทำให้ประชาชนชาวไทยเป็นสุขขึ้นมาได้ มีก็แต่จะมุ่งสู่ห้วงเหวแห่งความหายนะเท่านั้น

ในปัจจุบันเรามีผู้ปกครองหลายกลุ่มหลายระดับ ทั้งผู้ปกครองระดับนักการเมือง ทั้งที่เป็นฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายบริหาร ผู้ปกครองที่เป็นข้าราชการ และพนักงานของรัฐ ผู้ปกครองประเภทหลัง เรากำหนดคุณสมบัติทั้งด้านวุฒิการศึกษาและความประพฤติหรือจริยธรรมได้ แต่นักการเมืองซึ่งเป็นผู้บริหาร เป็นผู้ปกครองระดับนโยบายสำคัญของประเทศนั้น เรากลับกำหนดคุณสมบัติได้น้อย เช่น วุฒิการศึกษาซึ่งก็กำหนดไว้ต่ำมากเพราะไปอ้างคนส่วนน้อยที่เป็นข้อยกเว้น เช่น ประชาชนที่เป็นชาวบ้านซึ่งรู้เฉพาะเรื่องมากกว่าจะรู้ระดับที่ควรเป็นความรู้ในระดับประเทศ จึงมักปรากฏบ่อยๆ ว่า นักการเมืองซึ่งเป็นผู้ปกครองระดับประเทศขาดความรู้ความเข้าใจปัญหาต่างๆ แม้แต่ปริญญา ก็ซื้อหาหรือจ้างให้ผู้อื่นทำวิทยานิพนธ์ให้ ทำให้ด้านวิชาการนั้น นักการเมืองเหล่านี้คิด พูดและสั่งการผิดๆ ส่วนด้านจริยธรรมยังมีข้อกำหนดน้อยจนแทบเรียกได้ว่าไม่มี กลายเป็นว่า คนไม่ดีก็เป็นผู้ปกครองได้ เช่นนี้แล้วโอกาสที่ประชาธิปไตยของไทยจะปกครองโดยคนโง่และเลวหรือปกครองโดยคนฉลาดและเลวจึงมีมาก จะมีอะไรเร็วย้ายไปกว่าการเอาอำนาจไปใส่ไว้ในมือคนเช่นนั้น แล้วให้ได้ใช้อำนาจนั้นปกครอง ผิดกับพระพุทธศาสนาที่ให้ความสำคัญแก่ส่วนเนื้อหา เพราะระบอบหรือรูปแบบจะใช้ได้ดีก็ต่อเมื่อเนื้อหาดี พระพุทธศาสนาจึงกำหนดให้ผู้ปกครองต้องมีทั้งความรู้การทำงานอาชีพ มีความรู้ในการปกครองดูแลบ้านเมือง และมีจริยธรรม กล่าวคือ พระพุทธศาสนามีแนวคิดที่ผู้ปกครองต้องมีความรู้สูง และมีความดีให้สมทั้งในฐานะผู้ปกครอง ในฐานะปัจเจกบุคคล และในฐานะเป็นบุคคลที่ผู้ใต้ปกครองยอมรับ เรียกได้ว่าผู้ปกครองต้องมีทั้งความรู้และความดี หากผู้ปกครองด้อยกว่าผู้ใต้ปกครองในด้านใดด้านหนึ่ง ก็ไม่สมควรเป็นผู้ปกครองอีกต่อไป

ผู้ปกครองในระบอบประชาธิปไตยของไทยมีข้อกำหนดด้านความรู้ขั้นต่ำ แต่ไม่มีข้อกำหนดด้านจริยธรรม

ความเลวร้ายต่างๆ เช่น การลู่แก่อำนาจ การคดโกง หลอกลวง การใส่ร้ายป้ายสีอย่างไม่ละอาย ฯลฯ จึงเป็นมาโดยตลอด และแสดงให้เห็นประจักษ์ด้วยการเบียดเบียนประมาณ การเอื้อธุรกิจพวกพ้อง การคอร์รัปชัน การทำลายทรัพยากรธรรมชาติเพื่อผลประโยชน์ส่วนตน การวิ่งเต้นการออกกฎหมายเพื่อเอื้อประโยชน์แก่ตน การแย่งตำแหน่ง ฯลฯ ทั้งหมดนี้กลายเป็นเรื่องปกติในประชาธิปไตยของไทย และกล่าวได้ว่า ล้วนแต่มีสาเหตุมาจากมโนทุจริต คือ มุ่งทำให้ประชาชนเห็นว่า การโกงไม่เป็นไร หากยังแบ่งผลประโยชน์มาให้ประชาชนบ้าง

ผู้ปกครองตามหลักพระพุทธศาสนาต้องมีคุณสมบัติมากมาย แม้ทศพิธราชธรรมอย่างเดียวก็นับว่ามีธรรม

ถึง ๑๐ ประการ เพื่อควบคุมความทุจริตทั้งหลาย ไม่ว่าจะเป็นกาย วาจา ใจ แต่ผู้ปกครองของไทยในปัจจุบันกลับไม่มีข้อกำหนดใดๆ ให้ต้องมีคุณสมบัติดังกล่าว แม้เพียงข้อเดียว คือศีล ก็จะทำให้ละเว้นความชั่ว และลดมโนทุจริตลงได้มาก และประชาธิปไตยของไทยก็จะดีขึ้นอย่างยั่งยืน ไม่ต้องให้ความชั่วที่มาจากมโนทุจริตจุดลงเหวดังที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน เพราะเป็นประชาธิปไตยเน่าในหรือประชาธิปไตยไล่เน่ามาโดยตลอด และรักษาความเน่านั้นไว้ด้วยการหลอกลอนที่อาศัยอยู่ในไส้เน่าของประชาธิปไตยไทยให้พากันประสานเสียงยกย่องของเน่าที่ตนอาศัยกินและอยู่ว่าเป็น “เนื้อหา” อันประเสริฐของประชาธิปไตย

